

Milyen érzelmi háttérrel tulajdonítanak az emberek kutya és ember vokalizációknak?

Marx András¹, Faragó Tamás²

¹ELTE Biológia Intézet Etológia Tanszék

²MTA-ELTE Összehasonlító Etológia Kutatócsoport

Az emóciók olyan, a természetes szelekció által alakított mentális állapotai az egyednek, ami bizonyos helyzetekben lehetővé teszi az alkalmazkodóképességének növelését, adaptív fiziológiai, kognitív és viselkedési reakciók elősegítése által. A különféle érzelemkifejezések kommunikációs helyzetben megmutatják az egyed belső állapotát, ilyen jelzések a humán nem-verbális érzelemkifejezések (sírás, nevetés). Ezek ősi, hamarabb kifejlődhettek, mint a nyelv, ezt támasztja alá az is, hogy az egyedfejlődés során is korábban jelentkeznek. A hangképzés és annak neurális kontrollja homológ az emlősökben, így az egyes érzelmi állapotok jelzéseiről feltehető, hogy az akusztikai jellemzőik is közel megegyeznek. Ebből következik, hogy hasonló akusztikai jellemzőkkel rendelkező hangokat az ember feltehetően hasonló érzelmi állapotokhoz fog kötni.

Ezek alapján megvizsgáltuk, hogy az ember, különböző módon értékeli-e fajtársai és egy másik emlős vokalizációit, illetve hogy az érzelemkifejező hangjai, ugyanazon akusztikus szabályok szerint működnek-e.

Ezt internetes kérdőív segítségével vizsgáltuk, amely során emberi nem-verbális, és kutya vokalizációkat kellett értékelni egy koordináta rendszerben, ahol a vízszintes tengely a hang érzelmi töltetét (pozitív-negatív), a függőleges tengely pedig annak intenzitását (nyugodt-izgatott) reprezentálta. Feltevésünk szerint, az alanyaink a hasonló akusztikai jellemzőkkel bíró hangoknak fajtól függetlenül hasonló érzelmi háttérrel tulajdonítanak.